

СХВАЛЕНО

педагогічною радою Комунального
закладу «Лисогірська спеціальна школа»
Первомайського району
Миколаївської обласної ради

Протокол № 1 від 31.08.2022р.

Голова педагогічної ради
_____ Валерій ІВАШКО

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом директора Комунального закладу
«Лисогірська спеціальна школа»
Первомайського району
Миколаївської обласної ради

Наказ № _____ від _____

В.о.директора
_____ Валерій ІВАШКО

М.П.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

**Комунального закладу «Лисогірська спеціальна школа»
Первомайського району Миколаївської обласної ради
на 2022-2023 навчальний рік**

Освітня програма Комунального закладу «Лисогірська спеціальна школа» Первомайського району Миколаївської обласної ради є наскрізною, оскільки охоплює дошкільну освіту, освіту на I (початкова середня освіта) та II (базова середня освіта) ступенях навчання. Програма розроблена на виконання Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про дошкільну освіту», Положення про спеціальну школу, Постанови Кабінету Міністрів України від 03.11.2021 № 1131 «Про затвердження Порядку проживання та утримання учнів у пансіонах закладів освіти» (із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 511 від 29.04.2022), Постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» (із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ №688 від 24.07.2019), Постанови Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти», Постанови Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898 «Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти», наказу Міністерства освіти і науки України від 12.01.201 № 33 «Про затвердження Базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти) нова редакція» та на підставі наказу МОН України від 26.07.2018 №814 «Про затвердження типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами», наказу МОН України від 29.08.2022 №769 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-10(11) класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для осіб з особливими освітніми потребами», наказу МОН України від 12.06.2018 №627 «Про затвердження типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами» (зі змінами, накази МОН від 26.07.2018 № 815, від 10.06.2019 № 808), модельних навчальних програм для 5 класу нової української школи, наказу Міністерства охорони здоров'я України від 20.02.2013 № 144 «Про затвердження Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до улаштування, утримання і режиму спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів) для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, та навчально-реабілітаційних центрів», нормативно-правового забезпечення Нової української школи, інших актів, що регулюють забезпечення освітнього процесу в закладах дошкільної та загальної середньої освіти

Обґрунтування, мета та цільові завдання освітньої програми.

Дана освітня програма забезпечує реалізацію права дітей з особливими освітніми потребами зумовленими тяжкими порушеннями мовлення, тяжкими порушеннями мовлення у поєднанні з затримкою психічного розвитку, дітей з аутизмом на здобуття дошкільної освіти, початкової та базової загальної середньої освіти з урахуванням індивідуальної програми розвитку, їх інтеграцію в суспільство шляхом спеціально організованого освітнього процесу

в комплексі з корекційно-розвитковою роботою, спрямованою на подолання порушень мовленнєвої системи та ускладнень, які їх супроводжують (порушення писемного мовлення, вторинна затримка психічного розвитку, розлади емоційно-вольової сфери, соматична ослабленість тощо),

Освітня програма закладу окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для забезпечення рівня дошкільної освіти вимогам Державного стандарту дошкільної освіти, для досягнення здобувачами освіти обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти та Державним стандартом базової середньої освіти. *(Освітня програма дошкільного відділення як структурного підрозділу КЗ «Лисогірська спеціальна школа» представлена в Додатку 5)*

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Загальний обсяг навчального навантаження для здобувачів освіти 1-4-х класів складає 10150 годин/навчальний рік: для 1-х - 2450 години/навчальний рік, для 2-х класів - 2520 годин/навчальний рік, для 3-х - 2590 годин/навчальний рік, для 4-х класів - 2590 годин/навчальний рік.

Загальний обсяг навчального навантаження для здобувачів освіти 5-10-х класів спеціального закладу загальної середньої освіти складає 8260 годин: для 5-го класу - 1295 годин/навчальний рік, для 6-го класу – 1365 годин/навчальний рік, для 7-го класу - 1330 годин/навчальний рік, для 8 класу – 1470 годин/навчальний рік, для 9 та 10-го класів – по 1400 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у робочому навчальному плані КЗ «Лисогірська спеціальна школа» Первомайського району Миколаївської обласної ради (далі – навчальний план – додаток 1).

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого та другого рівнів освіти, встановлює погодинне співвідношення між предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження здобувачів освіти. Навчальні плани передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через навчальні предмети. Навчальні плани містять інваріантну складову, сформовану на державному рівні, обов'язкову для всіх спеціальних закладів загальної середньої освіти незалежно від їх підпорядкування і форм власності, та варіативну, в якій передбачено додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курси за вибором. Інваріантна складова навчальних планів обов'язково включає години корекційно-розвиткових занять, спрямованих на вирішення завдань, зумовлених особливостями психофізичного розвитку учнів

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової та базової освіти.

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, мають враховувати досягнення попереднього етапу їхнього розвитку. Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

Перелік та пропонований зміст освітніх галузей.

Державний стандарт початкової освіти НУШ (1- 4 класи) складається з освітніх галузей: «Мовно-літературна» (МОВ), «Іншомовна освіта» (ІНО), «Математична» (МАО), «Природничка» (ПРО), «Соціальна і здоров'язбережувальна» (СЗО), «Громадянська та історична» (ГІО), «Технологічна» (ТЕО), «Інформатична» (ІФО), «Мистецька» (МІО) та «Фізкультурна» (ФІО).

Освітня галузь «Мовно-літературна» реалізується через інтегрований мовно-літературний курс «Українська мова» та інтегрований курс «Я досліджую світ»; освітня галузь «Іншомовна освіта» реалізується через навчальний предмет «Англійська мова». Освітні галузі: «Математична» реалізується через однойменний навчальний предмет «Математика» та через інтегрований курс «Я досліджую світ»; «Інформатична» - у 1-2 класах реалізується через інтегрований курс «Я досліджую світ», у 3-4 класах через однойменний навчальний предмет «Інформатика»; «Фізкультурна» відповідно через навчальний предмет «Фізична культура». Освітні галузі «Природничка», «Соціальна і здоров'язбережувальна», «Громадянська та історична», «Технологічна» реалізуються в інтегрованому курсі «Я досліджую світ». Освітня галузь «Мистецтво» реалізується окремими навчальними предметами «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво».

Освітній процес у спеціальній школі має корекційну спрямованість.

Інваріантна складова навчальних планів 1-4-х класів обов'язково включає години корекційно-розвиткових занять, спрямованих на вирішення завдань, зумовлених особливостями психофізичного розвитку учнів, а саме:

- розвиток мовлення, пізнавальної діяльності, психофізичний, соціально-комунікативний розвиток дітей з особливими потребами;

- розвиток навичок саморегуляції та саморозвитку дітей шляхом взаємодії з навколишнім середовищем з урахуванням наявних знань, умінь і навичок комунікативної діяльності і творчості;
- формування компенсаційних способів діяльності як важливої умови підготовки дітей з особливими освітніми потребами до навчання у закладі освіти;
- створення умов для соціальної реабілітації та інтеграції дітей з особливими освітніми потребами, розвиток їх самостійності та життєво важливих компетенцій.

Основні напрями корекційно-розвиткової роботи у 1-4 класах: корекція мовлення, корекція розвитку, логоритміка, лікувальна фізкультура. Зміст корекційно-розвиткової роботи визначається з урахуванням особливостей розвитку дітей з особливими освітніми потребами, мети, завдань та напрямів такої роботи.

Державний стандарт базової освіти (5 клас НУШ) складається з дев'яти освітніх галузей: «Мовно-літературна» (МОВ), «Математична» (МАО), «Природнича» (ПРО), «Соціальна і здоров'язбережувальна» (СЗО), «Громадянська та історична» (ГІО), «Технологічна» (ТЕО), «Інформатична» (ІФО), «Мистецька» (МІО) та «Фізична культура» (ФІО).

Освітня галузь «Мовно-літературна» (МОВ) у навчальному плані реалізується через навчальні предмети: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література» та «Іноземна(англійська) мова». Освітні галузі «Математична», «Інформатична», «Фізична культура» та «Технології» реалізуються через однойменні навчальні предмети. Освітня галузі «Природнича» реалізовується в інтегрованому курсі «Довкілля», «Соціальна і здоров'язбережувальна» - в інтегрованому курсі «Здоров'я, безпека та добробут» та у вигляді окремого курсу «Вчимося жити разом», «Громадянська та історична» галузь реалізовується предметом «Вступ до історії України та громадянської освіти». Освітня галузь «Мистецтво» реалізується окремими навчальними предметами «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво».

Державний стандарт базової загальної освіти (6-10 класи) для дітей з особливими освітніми потребами складається з семи освітніх галузей: «Мови і літератури», «Математика», «Природознавство», «Суспільствознавство», «Мистецтво», «Технології», «Основи здоров'я і фізична культура».

Освітня галузь «Мови і літератури» у навчальних планах реалізується через навчальні предмети: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література» та «Іноземна(англійська) мова».

Освітня галузь «Математика» реалізується через навчальні предмети: «Математика» (5-6 класи), «Алгебра» та «Геометрія» (7-10 класи).

Освітня галузь «Природознавство» реалізуються через навчальні предмети: «Біологія» та «Географія» (6-10 класи), «Хімія» та «Фізика» (7-10 класи).

Освітня галузь «Суспільствознавство» реалізується через навчальні предмети: «Історія України» (6-10 класи), «Всесвітня історія» (6-10 класи), «Основи правознавства» (9-10 класи).

Освітня галузь «Мистецтво» реалізується навчальними предметами «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво» (6-7 класи), «Мистецтво» (8-10 класи).

Освітня галузь «Технології» реалізується через навчальні предмети «Трудове навчання» та «Інформатика» (6-10 класи).

Освітня галузь «Здоров'я і фізична культура» реалізується навчальними предметами «Основи здоров'я» та «Фізична культура» (5-10 класи). Фізичний розвиток учнів забезпечується шляхом проведення уроків фізичної культури, занять з логоритміки, ритміки та лікувальної фізичної культури.

Предмети та курси з навчальним навантаженням 0,5 години на тиждень вивчаються протягом одного семестру.

Навчальні плани 5-10 класів для дітей з тяжкими порушеннями мовлення обов'язково включають години корекційно-розвиткових занять, зміст яких зумовлений особливостями психофізичного розвитку здобувачів освіти і реалізується через курси: «Корекція мовлення», «Логоритміка», «Ритміка», «Лікувальна фізкультура».

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у навчальних програмах, обраних для викладання предметів інваріантної та варіативної складових робочого навчального плану (Додатки 2, 3,4).

Форми організації освітнього процесу.

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

У рамках академічної свободи форми організації освітнього процесу визначаються педагогічною радою закладу освіти та відображені в освітній програмі закладу освіти.

Вибір форм залежить від наявності необхідних ресурсів (матеріально-технічного, кадрового, навчально-методичного, інформаційного забезпечення освітньої діяльності тощо), а також форм здобуття освіти, які затверджені педагогічною радою закладу освіти та відображені пояснювальній записці робочого навчального плану (Додатки 1, 2 освітньої програми закладу).

За потреби заклад освіти може організувати здобуття освіти за індивідуальною освітньою траєкторією. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується з урахуванням необхідних для цього ресурсів, наявних у закладі. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, що розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та/або його батьками, схвалюється педагогічною радою закладу освіти, затверджується його керівником та підписується батьками.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з таких компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Освітня програма закладу передбачає досягнення здобувачами освіти результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Результати навчання повинні робити внесок для формування у здобувачів освіти **таких ключових компетентностей:**

1) **вільне володіння державною мовою**, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) **здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами**, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання

іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) **математична компетентність**, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмій в особистому і суспільному житті людини;

4) **компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій**, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) **інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі** (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) **екологічна компетентність**, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) **інформаційно-комунікаційна компетентність**, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) **навчання впродовж життя**, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) **громадянські та соціальні компетентності**, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) *культурна компетентність*, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) *підприємливість та фінансова грамотність*, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективною співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

Навчання за наскрізними лініями («Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність») реалізується насамперед через: організацію навчального середовища (зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання); окремі предмети; предмети за вибором; роботу в проектах; позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах. (Додатки 2, 3, 4.)

СХВАЛЕНО

педагогічною радою Комунального
закладу «Лисогірська спеціальна школа»
Первомайського району

Миколаївської обласної ради
повна назва закладу загальної середньої освіти

Протокол № 1 від 31.08.2022р

Голова педагогічної ради
_____ Валерій ІВАШКО

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом директора Комунального закладу
«Лисогірська спеціальна школа»
Первомайського району

Миколаївської обласної ради
повна назва закладу загальної середньої освіти

Наказ № _____ від _____

В.о. директора школи
_____ Валерій ІВАШКО

підпис
М.П.

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Комунального закладу «Лисогірська спеціальна школа»

Первомайського району Миколаївської обласної ради

на 2022–2023 навчальний рік

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
ДО РОБОЧОГО НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ
КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ «ЛИСОГІРСЬКА СПЕЦІАЛЬНА ШКОЛА»
ПЕРВОМАЙСЬКОГО РАЙОНУ МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
НА 2022-2023 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

I. Загальні засади

Тип закладу - спеціальний заклад загальної середньої освіти

Орієнтовна кількість класів: 1–4 кл. – 8; 5–10 кл. – 6.

Орієнтовна кількість учнів: 1–4 кл. – 74 чол; 5–10 кл. – 58чол.

Всього: 132 учні

Режим роботи закладу:

- мова навчання – українська;
- режим навчання – п'ятиденний робочий тиждень;
- форма навчання – денна;
- початок занять – о 8³⁰ годині;
- тривалість уроків у початковій та основній школі відповідно до Положення про спеціальну школу, Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до улаштування, утримання і режиму спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів) для дітей, які потребують корекції фізичного та/або розумового розвитку, та навчально-реабілітаційних центрів» становить: у перших класах - 35 хвилин, у других - четвертих класах - 40 хвилин, у п'ятих - десятих класах - 45 хвилин
- тривалість перерв між уроками встановлено відповідно до Положення про спеціальну школу з урахуванням необхідності організації активного відпочинку і харчування «Гігієнічні вимоги до улаштування, утримання і режиму спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів) для дітей, які потребують корекції фізичного та/або розумового розвитку, та навчально-реабілітаційних центрів».

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту» та Положення про спеціальну школу.

Середня наповнюваність класів складає:

1–4 кл. – 9 чол; 5–10 кл. – 9 чол.

Корекційні індивідуальні та групові заняття проводяться після основних занять з обов'язковою перервою за окремим розкладом.

Тривалість групового корекційно-розвиткового заняття становить 35-40 хвилин, індивідуального — 20-25 хвилин. Групи наповнюваністю два-шість учнів комплектуються відповідним спеціалістом з урахуванням однорідності порушень та рекомендацій інклюзивно-ресурсного центру.

Корекційно-розвиткові заняття проводяться вчителями-дефектологами (логопедами) та практичними психологами.

Для учнів 1–10-х класів створені **спеціальні виховні групи подовженого дня**. Робота спеціальних груп подовженого дня організована відповідно до чинного Порядку створення груп подовженого дня у державних і комунальних закладах загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОНУ від 25.06.2018р. №677 та Положення про спеціальну школу. Наповнюваність виховних груп становить від 6 до 12 чоловік, відповідно до Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів, затверджених наказом МОНУ від 20.02.2002р. №128 та Положення про спеціальну школу.

Тривалість виконання завдань для самопідготовки у позанавчальний час визначається відповідно до вимог Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти та Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до улаштування, утримання і режиму спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів) для дітей, які потребують корекції фізичного та(або) розумового розвитку, та навчально-реабілітаційних центрів», затвердженого наказом МОЗ України від 20.02.2013р. №144 не рекомендується більше 1 години у 3 – 5 класах, 1,5 години у 6 – 10 класах. Учням 1-2 класів не рекомендуються обов'язкові завдання для самопідготовки у позанавчальний час.

Робочий навчальний план Комунального закладу «Лисогірська спеціальна школа» Первомайського району Миколаївської обласної ради на 2022-2023 навчальний рік розроблений на виконання законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», чинних Державного стандарту початкової освіти та Державного стандарту базової середньої освіти тощо.

Робочі навчальні плани складені:

- для 1-4 класів – за Навчальним планом початкової освіти для спеціальних закладів загальної середньої освіти з українською мовою навчання для дітей з тяжкими порушеннями мовлення, затвердженим наказом МОН України від 26.07.2018 №814 «Про затвердження типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами» (зі змінами, наказ МОН від 16.08.2019 № 917);
- для 5 класу за Типовим навчальним планом спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з тяжкими порушеннями мовлення з

- українською мовою навчання, затвердженим наказом МОН України від 29.08.2022 №769 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-10(11) класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для осіб з особливими освітніми потребами»;
- для 6-10-х класів за Навчальним планом спеціальних закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою для дітей з тяжкими порушеннями мовлення, затвердженим наказом МОН України від 12.06.2018 № 627 «Про затвердження типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами» (зі змінами, накази МОН від 26.07.2018 № 815, від 10.06.2019 № 808).

II. Розподіл годин інваріантної та варіативної складових

Робочий навчальний план Комунального закладу «Лисогірська спеціальна школа» Первомайського району Миколаївської обласної ради охоплює інваріантну складову, сформовану на державному рівні, та варіативну складову, де передбачені години на вивчення окремих предметів інваріантної складової, упровадження спецкурсів, курсів за вибором, факультативів та індивідуальних занять.

Повноцінність базової середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної частин робочого навчального плану. З метою забезпечення виконання Державного стандарту освіти забезпечено викладання предметів інваріантної складової, що визначені Типовими навчальними планами для кожного класу, в повному обсязі.

Заклад забезпечує постійну наскрізну корекційно-розвиткову роботу у продовж усього освітнього процесу та позаурочної діяльності з метою реабілітації порушення та запобігання розвитку складної структури порушення.

Години варіативної складової навчального плану передбачають:

1. В зв'язку з психофізіологічними особливостями дітей з тяжкими порушеннями мовлення чи з затримкою психічного розвитку та з метою забезпечення індивідуальних освітніх потреб дітей, збільшена кількість годин на вивчення української мови: у 1- 4 класах – по 1 годині на тиждень відповідно.
2. З метою узгодження типової освітньої програми початкової освіти для спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з тяжкими порушеннями мовлення з типовою освітньою програмою під керівництвом Шияна Р.Б. введена 1 година математики для повноцінної реалізації інтегрованого курсу «Я досліджую світ»
3. З метою забезпечення Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти та з метою формування однієї з ключових компетентностей, а саме, соціально-трудової, що передбачає оволодіння учнями з особливими освітніми потребами трудових умінь і навичок

введено додаткові години в освітній галузі «Технології»: трудового навчання – в 7-10 класах – по 1 годині;

4. Враховуючи особливості організації освітнього процесу в 5 класі НУШ та індивідуальні освітні потреби учнів збільшена кількість годин на мистецьку освітню галузь на вивчення предмету «Музичне мистецтво» по 0,5 год на тиждень
5. З метою допомоги учням у оволодінні корисними навичками, що дозволяють адаптуватись до умов життя у сучасному суспільстві, вирішувати життєві проблеми, розвитку здатності до прийняття самостійних рішень впроваджено спецкурс «Соціально побутове орієнтування» в 6 та 8 класах - по 1 годині на тиждень.

Навчальні плани КЗ «Лисогірська спеціальна школа» обов'язково включають години корекційно-розвиткових занять, зміст яких зумовлений особливостями психофізичного розвитку здобувачів освіти та спрямований на виправлення вад мовлення, розвиток зв'язного мовлення, корекцію розвитку, корекцію порушених функцій і реалізується через навчальні предмети: «Корекція розвитку», «Корекція мовлення», «Логоритміка», «Ритміка», «Лікувальна фізкультура».

Основними завданнями корекційно-розвиткових занять для дітей з тяжкими порушеннями мовлення є:

1. Визначення порушень мовленнєвого розвитку та механізмів їх виникнення.
2. Подолання мовленнєвих порушень з урахуванням механізмів їх виникнення та з опорою на найбільш збережені компоненти мовленнєвої та пізнавальної діяльності.
3. Попередження появи вторинних порушень мовленнєвого (дисграфії, дизорфографії та дислексії) та пізнавального розвитку.
4. Формування здатності здійснювати комунікацію в різних сферах спілкування з урахуванням мотивації, мети та соціальних норм поведінки.

Основними завданнями корекційно-розвиткових занять для дітей із затримкою психічного розвитку є:

1. Цілеспрямоване формування пізнавальної діяльності: розвиток сенсорно-перцептивної діяльності та формування еталонних уявлень; формування мисленнєвої діяльності у взаємозв'язку з мовленнєвим розвитком; розвиток розумових здібностей шляхом опанування дій заміщення та наочного моделювання в різних видах діяльності (навчальна, предметно-практична); розвиток творчих здібностей.
2. Формування навчальної та предметно-практичної діяльності (мотиваційного, орієнтовно-операційного і регуляційного компонентів): цілеспрямоване формування навчальної діяльності: вміння програмувати, контролювати, регулювати й оцінювати результати виконання завдань; всебічний розвиток предметно-практичної діяльності.

3. Корекційний розвиток емоційно-вольової сфери: формування здатності до вольових зусиль, довільної регуляції поведінки; подолання вже сформованих негативних якостей особистості; попередження й усунення афективних, негативних відхилень у поведінці.

4. Розвиток мовлення. Розвиток усного мовлення шляхом корекції порушень звуковимови, одночасно з формуванням фонематичних процесів; розвиток лексики й граматичного ладу мовлення; розширення активного та пасивного словникового запасу, уявлень про довкілля у процесі мовленнєвої й пізнавальної діяльності; формування управління й узгодження слів у реченні, зв'язного мовлення; ініціацію контакту, взаємодію та підтримування спілкування зі значущими дорослими та однолітками. Формування писемного мовлення у процесі; розвитку фонематичного, складового аналізу й синтезу; становлення синтетичних прийомів поскладового читання; формування мотивації оволодіння графічним зображенням букв й розвиток смислового програмування письмового висловлювання; формування мовних операцій.

5. Розвиток психомоторики. Формування рухових вмінь та навичок; розвиток координації рухів, спритності, сили, витривалості; розвиток відчуття ритму; розвиток правильної постави, ходи, грації, рухів; розвиток загальної та дрібної моторики; розвиток моторних функцій і дихання.

Основними завданнями корекційно-розвиткових занять для дітей, які мають розлади аутичного спектра є:

1. Розвиток психомоторики. Удосконалювати психомоторні функції та властивості (координованість, статична і динамічна рівновага, спритність, влучність, витривалість).

2. Соціально-комунікативний розвиток (формувати здатність до наслідування ланцюга дій, формувати здатність до підтримки та ініціювання соціальної взаємодії, формувати комунікативні уміння та навички діалогу, стимулювати розвиток зв'язного мовлення, розвивати навички соціальної поведінки і компетентності, розвивати здатність брати участь у соціально-рольових іграх).

3. Емоційно-мотиваційний розвиток (розвивати довільність психічних функцій, розвивати та гармонізувати емоційну сферу, формувати емоційну саморегуляцію, розширювати інтереси (долання стереотипів), формувати пізнавальну та навчальну мотивацію).

Основні напрями корекційно-розвиткової роботи: корекція мовлення, корекція розвитку, логоритміка, ритміка, лікувальна фізкультура.

Гранично допустиме навчальне навантаження учнів встановлено відповідно до вимог Закону України «Про повну загальну середню освіту» з урахуванням санітарно-гігієнічних норм.

Відповідно до базового навчального плану початкової освіти та базового навчального плану для 5 класу для спеціальних закладів(класів) загальної середньої освіти (відповідні додатки до Державних стандартів) години, передбачені для фізичної культури та години передбачені на корекційно-

розвиткову роботу, не враховуються під час визначення гранично допустимого тижневого/річного навчального навантаження здобувача освіти.

У 6-10 класах спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами години з фізичної культури враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів (наказ Міністерства охорони здоров'я України від 20.02.2013 № 144, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 14 березня 2013 р. за №410/22942 «Про затвердження Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до улаштування, утримання і режиму спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів) для дітей, які потребують корекції фізичного та/або розумового розвитку, та навчально-реабілітаційних центрів».

Години корекційно-розвиткових занять навчального плану не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

III. Порядок вивчення окремих навчальних предметів

Предмет «Технології» у 5 класі реалізується варіативними модулями

Клас	Назва модуля «Технічні види праці»	Назва модуля «Обслуговуючі види праці»
5	Технології художньої обробки деревини	Технології художньої обробки пластичних матеріалів
	Технології виготовлення сувенірів із деревинних матеріалів	Технології вишивання
	Технології виготовлення народної іграшки	Самообслуговування
	Технології художнього плетіння	Технології ткацтва і шиття
	Технології ажурного випилювання	Технології в'язання
		Культура споживання їжі

Предмет «Трудове навчання» у 6-10 класах реалізується варіативними модулями

Клас	Назва модуля «Технічні види праці»	Назва модуля «Обслуговуючі види праці»
6	Технологія обробки тонкого листового металу	Технологія виготовлення швейних виробів (машинним способом)
	Технологія ажурного випилювання	Технологія виготовлення штучних квітів
7	Технологія обробки деревини Технологія виготовлення виробів із деревини	Технологія ліплення
	Технологія природного землеробства	Технології приготування страв. Традиції української національної кухні
8	Технологія мачворку (конструювання із сірників)	Технологія писанкарства
	Технологія плетіння виробів із паперу	Технологія української народної вишивки
	Технологія розпису на склі	Технологія оздоблення виробів вишивкою з бісеру
9-10	Технологія	Технологія ниткової графіки
	Проектування та виготовлення комплексного виробу	Технологія плетіння з паперової лози
	Технологія природного землеробства	Технологія оздоблення виробів вишивкою бісером

Предмет «Фізична культура» реалізується варіативними модулями

Клас	Назва модуля
5	Баскетбол
	Баскетбол 3х3
	Бадмінтон
	Волейбол
	Дитяча легка атлетика
	Шашки
	Настільний теніс
	Панна (вуличний футбол)
	Рухливі ігри
	Футзал
	Корфбол
	Бейсбол
	Гандбол
6- 10	Баскетбол
	Волейбол
	Легка атлетика
	Футбол
	Настільний теніс

Поділ класів на групи при вивченні трудового навчання встановлюються відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 р. № 128, «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах» (Міністерство юстиції України від 06.03.2002 року за №229/6517 (зі змінами і доповненнями, внесеними наказом МОНУ від 09.10. 2002 р. N 572, наказом МОНУ від 17.08.2012 р. N 921, наказом МОНУ від 08.04.2016 р. N 401).

Клас	Кількість учнів	Предмети
		Технології
5	14	2 групи
6	11	2 групи
7	9	2 групи
8	8	2 групи
9	9	1 група
10	7	1 група

СТРУКТУРА

2022 – 2023 навчального року

Комунального закладу «Лисогірська спеціальна школа» Первомайського району Миколаївської обласної ради

Відповідно до статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» у 2022-2023 навчальному році освітній процес розпочинається у День Знань 1 вересня

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою у такі терміни:

I семестр – з 1 вересня 2022р. по 23 грудня 2022р.;

II семестр – з 09 січня 2023р. по 31 травня 2023р.

Упродовж навчального року для здобувачів освіти проводяться канікули:

осінні з 24 жовтня 2022р. по 30 жовтня 2022р.;

зимові з 24 грудня 2022 р. по 08 січня 2023р.;

весняні з 20 березня 2023 по 26 березня 2023р.

додаткові канікули для учнів 1-х класів з 13 по 19 лютого 2023 р.

Навчальні екскурсії у 1-4-х класах та навчальна практика у 5-10 класах не проводиться, відповідно до листа Міністерства освіти і науки України від до листа Міністерства освіти і науки України від 11.06.2014р. № 1/9-303

Учні 4 класу та випускного 10 класу проходять державну підсумкової атестацію відповідно до Порядку проведення державної підсумкової атестації, затвердженої наказом МОН України від 07.12.2018 № 1369. Відповідно Р.IV п.3 вищезазначеного Положення особи з особливими освітніми потребами можуть бути звільнені від проходження атестації за заявою батьків (одного із батьків) або їх законних представників

Вручення документів про освіту проводиться для випускників 10-го класу у період з 30 травня по 10 червня 2023 року.

Можливі внесення змін до структури навчального року в залежності від безпекової ситуації у населеному пункті.

**Робочий навчальний план
Комунального закладу «Лисогірська спеціальна школа»
Первомайського району Миколаївської обласної ради
для 1-4 –х класів на 2022-2023 навчальний рік
з українською мовою навчання,
5-денний робочий тиждень.**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах							
		1-А	1-Б	2-А	2-Б	3-А	3-Б	4-А	4-Б
Інваріантна складова									
Мовно-літературна (МОВ)	Українська мова та літературне читання	5+1	5+1	5+1	5+1	5+1	5+1	5+1	5+1
Іншомовна освіта(ІНО)	Іноземна мова (англійська)	2	2	2	2	2	2	2	2
Математична(МАО)	Математика	3	3	3	3	4	4	4	4
Природнича (ПРО), соціальна і здоров'язбережувальна (СЗО), громадянська та історична(ГІО), мовно-літературна (МОВ), математична (МАО),технологічна (ТЕО), інформативна(ІФО)	Я досліджую світ (Інтегрований курс)	7	7	8	8	6+1	6+1	6+1	6+1
Інформатична (ІФО)	Інформатика					1	1	1	1
Мистецька (МІО)	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	1	1	1	1
	Музичне мистецтво	1	1	1	1	1	1	1	1
Фізкультурна (ФІО)	Фізична культура	3	3	3	3	3	3	3	3
Разом (без фізичної культури + фізична культура)		20+3	20+3	21+3	21+3	22+3	22+3	22+3	22+3
Корекційно-розвиткова робота:	Корекція мовлення	5	5	5	5	5	5	5	5
	Корекція розвитку	3	3	3	3	3	3	3	3
	Логоритміка	2	2	2	2	2	2	2	2
	Лікувальна фізкультура	2	2	2	2	2	2	2	2
Разом:		12	12	12	12	12	12	12	12
Варіативна складова									
Додаткові години на предмети:									
Мови і література	Українська мова Математика (у складі інтегрованого курсу «Я досліджую світ»)								
Гранично-допустиме навантаження на учня:		20	20	21	21	22	22	22	22
Всього фінансується:		35	35	36	36	37	37	37	37

В.о.директора школи _____

Валерій ІВАШКО

Робочий навчальний план
Комунального закладу «Лисогірська спеціальна школа»
Первомайського району Миколаївської обласної ради
для 5 класу на 2022-2023 навчальний рік
з українською мовою навчання,
5-денний робочий тиждень

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень
Інваріантна складова		
Мовно- літературна (МОВ), (ІНО)	Українська мова	4
	Українська література	2,5
	Зарубіжна література	2
	Іноземна мова (англійська)	3
Громадянська та історична (ГІО)	Вступ до історії України та громадянської освіти	1
Математична (МАО)	Математика	5
Природнича (ПРО)	Довкілля (Інтегрований курс)	2
Інформатична (ІФО)	Інформатика	1
Соціальна і здоров'язбережувальна (СЗО)	Здоров'я, безпека та добробут (Інтегрований курс)	0,5
	Вчимося жити разом (курс)	0,5
Технологічна(ТЕО)	Технології	1,5
Мистецька (МІО)	Музичне мистецтво	0,5+0,5
	Образотворче мистецтво	1
Фізична культура (ФІО)	Фізична культура	3
Разом (без фізичної культури + фізична культура)		25+3
Корекційно-розвиткові заняття:	Лікувальна фізкультура	1
	Логоритміка	1
	Ритміка	1
	Корекція мовлення	6
Разом:		9
Варіативна складова		
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять:		
Мистецька (МІО)	Музичне мистецтво	
Гранично-допустиме навантаження на учня:		25
Всього фінансується (без урахування поділу класів на групи):		37

В.о.директора школи _____

Валерій ІВАШКО

Робочий навчальний план
Комунального закладу «Лисогірська спеціальна школа»
Первомайського району Миколаївської обласної ради
для 6 - 10-х класів на 2022-2023 навчальний рік
з українською мовою навчання,
5-денний робочий тиждень

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		6	7	8	9	10
Інваріантна складова						
Мови і література	Українська мова	4	4	4	4	4
	Українська література	2	2	2	2	2
	Зарубіжна література	1	1	1	1	1
	Іноземна мова (англійська)	3	3	3	3	3
Суспільствознавство	Історія України	1	1	1	1	1
	Всесвітня історія	1	1	1	1	1
	Основи правознавства	-	-	-	1	1
Мистецтво	Образотворче мистецтво	1	1	-	-	-
	Мистецтво	-	-	1	1	1
	Музичне мистецтво	1	1	-	-	-
Математика	Математика	4	-	-	-	-
	Алгебра	-	2	2	2	2
	Геометрія	-	2	2	2	2
Природознавство	Природознавство	-	-	-	-	-
	Біологія	1	2	2	2	2
	Географія	2	1	2	2	1
	Фізика	-	2	2	2	2
	Хімія	-	1	2	2	2
Технології	Трудове навчання	2	1+1	1+1	1+1	1+1
	Інформатика	1	1	1	1	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	1
	Фізична культура	2	2	2	2	2
Разом:		27	29+1	30+1	31+1	31+1
Корекційно-розвиткові заняття:	Лікувальна фізкультура	1	1	1	1	1
	Логоритміка	1	1	1	1	1
	Ритміка	1	1	1	1	1
	Корекція мовлення	6	5	5	5	5
Разом:		9	8	8	8	8
Варіативна складова						
Додаткові години на предмети:						
Технології	Трудове навчання					
Курси за вибором:						
	Соціально побутове орієнтування	1		1		
Гранично-допустиме навантаження на учня:		28	30	32	32	32
Всього фінансується (без урахування поділу класів на групи):		37	38	40	40	40

В.о.директора школи _____

Валерій ІВАШКО

**Перелік навчальних програм
для вивчення предметів інваріантної складової робочого навчального
плану КЗ «Лисогірська спеціальна школа»
у 2022-2023 навчальному році**

№ з/п	Клас	Назва програми	Автор	Коли і ким надано гриф/схвалення
<i>Початкова школа</i>				
	1-А, 1-Б, 2-А, 2-Б	Типова освітня програма , 1-2 класи	Розроблена під кер. Р.Б.Шияна	Наказ МОН України № 1272 від 08.10.2019 р.
	3-А, 3-Б, 4-А, 4-Б	Типова освітня програма , 3-4 класи	Розроблена під кер. Р.Б.Шияна	Наказ МОН України № 1273 від 08.10.2019 р.
<i>Основна школа</i>				
	6-7	Комплект навчальних програм для загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з тяжкими порушеннями мовлення. 6-7 класи («Хімія», «Українська література», «Зарубіжна література», «Геометрія», «Алгебра», «Інформатика», «Всесвітня історія», «Іноземна (англійська) мова», «Біологія», «Фізика», «Музика», «Мистецтво», «Фізична культура», «Українська література», «Трудове навчання», «Географія», «Історія України», «Основи здоров'я»)	За ред. Данілавичюте Е. А.	2015 mon.gov.ua imzo.gov.ua
	8-10	Комплект навчальних для спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з тяжкими порушеннями мовлення. 8-10 класи («Хімія», «Українська література», «Зарубіжна література», «Геометрія», «Алгебра», «Інформатика», «Історія України», «Всесвітня історія», «Іноземна (англійська) мова», «Біологія», «Правознавство», «Фізика», «Музика», «Мистецтво», «Фізична культура», «Українська література», «Трудове навчання», «Географія», «Історія України», «Основи здоров'я»)	авт. Данілавичюте Е.А., Трофименко Л.І., Рібцун Ю.В., Ільяна В.М., Пригода З.С.	Наказ МОН України № 1148 від 29.09.2016 р. mon.gov.ua imzo.gov.ua
	8-10	Навчальна програма з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів, 5–9 класи	Авт. Круцевич Т. Ю. та ін..	МОН України № 1407 від 23.10.2017

**Перелік модельних навчальних програм для 5 класу
для вивчення предметів інваріантної складової робочого навчального
плану КЗ «Лисогірська спеціальна школа»
у 2022-2023 навчальному році**

	Назва програми	Автор	Коли і ким надано гриф/схвалення
1	Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д.	наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795
2	Модельна навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Архипова В.П., Січкач С.І., Шило С.Б.	наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795
3	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ніколенко О., Ісаєва О., Клименко Ж., Мацевко- Бекерська Л., Юлдашева Л., Рудніцька Н., Туряниця В, Тіхоненко С., Вітко М., Джангобекова Т.	наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07. 2021 № 795
4	Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Зимомря І. М., Мойсюк В. А., Тріфан М. С., Унгурян І. К., Яковчук М. В.	наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07. 2021 № 795
5	Модельна навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Істер О. С.	наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795
6	Модельна навчальна програма «Довкілля. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Григорович О.В.	наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 13.12.2021 № 1358
7	Модельна навчальна програма «Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти	Бурлака О.В., Власова Н.С., Желіба О.В., Майорський В.В., Піскарьова І.О., Щупак І.Я.	наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795
8	Модельна навчальна програма «Технології. 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Кільдеров Д.Е., Мачача Т.С., Юрженко В.В., Луп'як Д.М.	наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795
9	Модельна навчальна програма «Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Завадський І.О., Коршунова О.В., Лапінський В.В.	наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795
10	Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Педан О.С., Коломоець Г. А. , Боляк А. А., Ребрина А. А., Деревянко В. В., Стеценко В. Г., Остапенко О. І., Лакіза О. М., Косик В. М. та інші	наказ Міністерства освіти і науки України від 12 липня 2021 року № 795 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України

			від 10 серпня 2021 року № 898)
11	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти	Масол Л. М., Просіна О. В.	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795
12	Модельна навчальна програма «Вчимося жити разом. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Лаврентьєва І.В., Хомич О.Л.	наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795
13	13. Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Хитра З.М., Романенко О.А.	наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795

В.о.директора школи

МП

підпис

Валерій ІВАШКО

Додаток 3

**Перелік програм
для вивчення предметів варіативної складової робочого навчального
плану КЗ «Лисогірська спеціальна школа»
у 2022-2023 навчальному році**

№ з/п	Клас	Назва програми	Автор	Коли і ким надано гриф/схвалення
<i>Основна школа</i>				
	6,8	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Соціально-побутове орієнтування» для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з інтелектуальними порушеннями	Остапенко Л. І., Тарновська Л. І.	Рішення колегії МОН України від 22.06.2017 року Протокол № 5/7-19 Наказ МОН України № 1039 від 17.07.2017 р.

В.о.директора школи

МП

Валерій ІВАШКО

**Перелік програм
з корекційно-розвиткової роботи робочого навчального плану
КЗ «Лисогірська спеціальна школа»
у 2022-2023 навчальному році**

№ з/п	Клас	Назва програми	Автор	Коли і ким надано гриф/схвалення
<i>Початкова школа</i>				
	1-А 1-Б 2-А 2-Б 3-А 3-Б 4-А 4-Б	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з тяжкими порушеннями мовлення	Авт. Рібцун Ю.В.	Наказ МОН України № 802 від 24.07.2018
	1-А 1-Б 2-А 2-Б 3-А 3-Б 4-А 4-Б	Програма з корекційно-розвиткової роботи для закладів загальної середньої освіти (для дітей з тяжкими порушеннями мовлення, 1-4 класи). Корекція мовлення	За ред. Трофименко Л.І.	Наказ МОН України № 802 від 24.07.2018
	1-А 1-Б 2-А 2-Б 3-А 3-Б 4-А 4-Б	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Логоритміка» для підготовчих, 1-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей із тяжкими порушеннями мовлення	Укл. Куравська Л.С.	Наказ МОН України № 476 від 29.04.2016 р.
	1-А 1-Б 2-А 2-Б 3-А 3-Б 4-А 4-Б	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Лікувальна фізкультура» для підготовчих, 1-6 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей із тяжкими порушеннями мовлення	Авт. Чепурний А. В.	Наказ МОН України № 476 від 29.04.2016 р.

<i>Основна школа</i>				
	5-10	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція мовлення» для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей із тяжкими порушеннями мовлення	Авт.. Трофименко Л.І., Ільяна В.М., Пригода З.С., Грибань Г.В., Аркадьєва О.О.	Наказ МОН України № 1148 від 29.09.2016 р.
	5-6	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Лікувальна фізкультура» для підготовчих, 1-6 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей із тяжкими порушеннями мовлення	Авт. Чепурний А. В.	Наказ МОН України № 476 від 29.04.2016 р.
	7-10	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Лікувальна фізкультура» для 7-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей із тяжкими порушеннями мовлення	Авт. Чепурний А. В.	Наказ МОН України № 1148 від 29.09.2016 р.
	5-10	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Логоритміка» для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей із тяжкими порушеннями мовлення	Авт. Трофименко Л.І., Івашко О.А., Гавва Л.С., Албул О.В.	Наказ МОН України № 1039 від 17.07.2017 р.
	5-10	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Ритміка» для 5-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із тяжкими порушеннями мовлення	Укл. Івашко О.А., Гавва Л.С.	Наказ МОН України № 332 від 06.04.2018 р.

В.о.директора школи

Валерій ІВАШКО

МП

СХВАЛЕНО

педагогічною радою Комунального
закладу «Лисогірська спеціальна школа»
Первомайського району
Миколаївської обласної ради

Протокол № 1 від 31.08.2022р.

Голова педагогічної ради
_____ Валерій ІВАШКО

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом директора Комунального закладу
«Лисогірська спеціальна школа»
Первомайського району
Миколаївської обласної ради

Наказ № _____ від _____

В.о.директора школи
_____ Валерій ІВАШКО

М.П.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

дошкільного відділення

як структурного підрозділу

Комунального закладу «Лисогірська спеціальна школа»

Первомайського району Миколаївської обласної ради

на 2022–2023 навчальний рік

Освітня програма дошкільного відділення Комунального закладу «Лисогірська спеціальна школа» Первомайського району Миколаївської обласної ради розроблена в рамках Закону України «Про дошкільну освіту», на основі Державного стандарту дошкільної освіти (нова редакція) та Концепції Нової української школи, чинних освітніх програм, нормативних актів, що визначають єдиний комплекс освітніх компонентів для досягнення вихованцями результатів набуття компетентностей.

Обґрунтування, мета та цільові завдання освітньої програми.

Дана освітня програма забезпечує реалізацію права дітей дошкільного віку з особливими освітніми потребами зумовленими тяжкими порушеннями мовлення, тяжкими порушеннями мовлення у поєднанні з затримкою психічного розвитку, дітей з аутизмом на здобуття дошкільної освіти, з урахуванням індивідуальної програми розвитку, їх інтеграцію в шкільне середовище шляхом спеціально організованого освітнього процесу в комплексі з корекційно-розвитковою роботою, спрямованою на подолання порушень мовленнєвої системи та ускладнень, які їх супроводжують (вторинна затримка психічного розвитку, розлади емоційно-вольової сфери, соматична ослабленість тощо).

Головною метою відділення є реалізація комплексу розвивальних, виховних, навчальних, корекційних функцій та змістовних напрямів організації життєдіяльності в межах вікової компетентності дітей від 4 до 6 років із поступовим ускладненням змістовної наповнюваності на кожному віковому етапі.

Дошкільне відділення спрямовує свою діяльність у 2022/2023 н.р. на реалізацію основних завдань дошкільної освіти у контексті положень Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти "Нова українська школа", на сформованість мінімально достатнього та необхідного рівня освітніх компетенцій дитини 4,5,6 років життя, що забезпечує її повноцінний психофізичний та особистісний розвиток і психологічну готовність до навчання у школі, забезпечення гармонійного розвитку особистості дитини, її фізичного і психічного здоров'я, виховання ціннісного ставлення до природного й соціального довкілля, до самої себе, формування механізмів соціальної адаптації та творчого втілення в умовах життя в товаристві незнайомих дітей і дорослих

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Загальний обсяг навчального навантаження для здобувачів освіти дошкільного відділення складає 34 заняття (13,6 астрономічних годин) на тиждень: середня група – 15 занять (5,3 астрономічних години)/на тиждень, старша група – 19 занять (8,3 астрономічних годин)/на тиждень. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у робочому навчальному плані дошкільного відділення Комунального закладу «Лисогірська спеціальна школа» Первомайського району Миколаївської обласної ради.

Навчальний план передбачає реалізацію освітніх ліній Базового компонента дошкільної освіти. Базовий компонент визначає зміст і структуру дошкільної освіти за його інваріантною і варіативною складовими.

Інваріантна складова змісту дошкільної освіти формується на державному рівні і є обов'язковою для навчальних закладів різних типів і форм власності, що забезпечують реалізацію завдань дошкільної освіти. З огляду на важливість дошкільного дитинства як базового періоду для формування способів пізнання, розуміння та відображення внутрішньої (психічної) та зовнішньої (Всесвіт) картини світу, змістом Базового компонента дошкільної освіти визначено освітні напрями, що забезпечують засвоєння дитиною способів (механізмів) розвитку (саморозвитку), набуття знань, умінь і навичок дитини.

Інваріантну частину змісту дошкільної освіти систематизовано за освітніми напрямками «Особистість дитини», «Дитина в соціумі», «Дитина в природному довкіллі», «Дитина у світі мистецтва», «Гра дитини», «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі», «Мовлення дитини», що забезпечує неперервність змісту освітніх напрямів дошкільної та початкової ланок. Виключення з інваріантної частини будь-якої з освітніх напрямів порушує цілісність розвитку дитини на рівні дошкільної освіти і наступність її в початковій школі. Заклад забезпечує постійну наскрізну корекційно-розвиткову роботу у продовж усього освітньо-виховного процесу з метою реабілітації порушення та запобігання розвитку складної структури порушення.

Організація життєдіяльності дітей з урахуванням освітніх напрямів, що включені до інваріантної частини та корекційна програма, дають змогу забезпечити належний рівень соціально-особистісного розвитку дітей дошкільного віку в структурі неперервної освіти.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття дошкільної освіти в дошкільному відділенні спеціальної школи

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у дошкільному відділенні, мають враховувати досягнення попереднього етапу їхнього розвитку, їхні мовні діагнози та психофізіологічні особливості. Зберігаючи наступність із молодшим дошкільним періодом дитинства, середня і старша дошкільні групи забезпечують: подальше становлення особистості дитини її фізичний, інтелектуальний розвиток; формування основ соціальної адаптації та життєвої компетентності дитини; здатності до творчого самовираження, критичного мислення, виховання елементів природо доцільного світогляду, розвиток позитивного емоційно-ціннісного ставлення до довкілля, до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, розвиток потреби в реалізації власних творчих здібностей, збереженні здоров'я, утвердження емоційно-ціннісного ставлення до практичної та духовної діяльності людини.

Перелік та пропонований зміст освітніх ліній.

Організація життєдіяльності дітей з урахуванням освітніх ліній, що включені до інваріантної та варіативної складових, дає забезпечує належний рівень соціально-особистісного розвитку дітей дошкільного віку в структурі неперервної освіти.

Освітній напрям **«Особистість дитини»** передбачає:

- формування позитивного образу «Я», створення бази особистісної культури дитини, її активної життєдіяльності;

- виховання в дитини позитивного ставлення до своєї зовнішності, формування основних фізичних якостей, рухових умінь, культурно-гігієнічних, оздоровчих навичок та навичок безпечної життєдіяльності.

На кінець дошкільного періоду життя в дитини мають бути сформовані базові якості особистості: довільність, самостійність і відповідальність, креативність, ініціативність, свобода поведінки і безпечність, самосвідомість, самоствавлення, самооцінка.

Освітній напрям **«Дитина в соціумі»** передбачає формування у дітей навичок соціально визнаної поведінки, вміння орієнтуватись у світі людських взаємин, готовності співпереживати та співчувати іншим. Завдяки спілкуванню з дорослими, як носіями суспільно-історичного досвіду людства, в дитини з'являються інтерес та вміння розуміти інших, долучатися до спільної діяльності з однолітками та дорослими, об'єднувати з ними свої зусилля для досягнення спільного результату, оцінювати власні можливості, поважати бажання та інтереси інших людей. Взаємодія з іншими людьми є своєрідним видом входження дитини в людський соціум, що вимагає умінь узгоджувати свої інтереси, бажання, дії з іншими членами суспільства.

Освітній напрям **«Дитина у природному довкіллі»** містить доступні дитині дошкільного віку уявлення про природу планети Земля та Всесвіт, розвиток емоційно-ціннісного та відповідального екологічного ставлення до природного довкілля. Природнича освіченість передбачає наявність уявлень дитини про живі організми і природне середовище, багатоманітність явищ природи, причинно-наслідкові зв'язки у природному довкіллі та взаємозв'язок природних умов, рослинного і тваринного світу, позитивний і негативний вплив людської діяльності на стан природи. Ціннісне ставлення дитини до природи виявляється у її природодоцільній поведінці: виважене ставлення до рослин і тварин; готовність включатись у практичну діяльність, що пов'язана з природою; дотримування правил природокористування.

Освітній напрям **«Дитина у світі мистецтва»** передбачає формування почуття краси в її різних проявах, ціннісного ставлення до змісту предметного світу та світу мистецтва, розвиток творчих здібностей, формування елементарних трудових, технологічних та художньо-продуктивних навичок, самостійності, культури та безпеки праці. Результатом оволодіння дитиною різними видами предметної та художньої діяльності є сформоване емоційно-ціннісне ставлення до процесу та продуктів творчої діяльності, позитивна мотивація досягнень; здатність орієнтуватися в розмаїтті властивостей

предметів, розуміти різні способи створення художніх образів, виявляти інтерес до об'єктів, явищ та форм художньо-продуктивної діяльності, а також оволодіння навичками практичної діяльності, культури споживання.

Освітній напрям «**Гра дитини**» передбачає розвиток у дітей творчих здібностей, самостійності, ініціативності, організованості в ігровій діяльності та формування у них стійкого інтересу до пізнання довкілля і реалізації себе в ньому. Гра забезпечує задоволення ігрових уподобань кожної дитини, сприяє виникненню дружніх, партнерських стосунків та ігрових об'єднань за інтересами, спонукає до обміну думками, оцінювання себе й інших, заохочує до імпровізації, висловлювання власних оцінно-етичних суджень.

Освітній напрям «**Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі**» передбачає сформованість доступних для дитини дошкільного віку уявлень, еталонів, що відображають ознаки, властивості та відношення предметів і об'єктів довколишнього світу. Показником сформованості цих уявлень є здатність дитини застосовувати отримані знання у практичній діяльності (ігрова, трудова, сенсорно-пізнавальна, математична тощо), оволодіння способами пізнання дійсності, розвиток у неї наочно-дієвого, наочно-образного, словесно-логічного мислення. Сенсорно-пізнавальна освітня лінія спрямована на інтеграцію змісту дошкільної освіти, формування у дітей пошуково-дослідницьких умінь, елементарних математичних уявлень, цілісної картини світу, компетентної поведінки в різних життєвих ситуаціях.

Освітній напрям «**Мовлення дитини**» передбачає засвоєння дитиною культури мовлення та спілкування, елементарних правил користування мовою у різних життєвих ситуаціях. Оволодіння мовою як засобом пізнання і способом специфічно людського спілкування є найвагомим досягненням дошкільного дитинства. Мова виступає «каналом зв'язку» для одержання інформації з немовних сфер буття, засобом пізнання світу від конкретно-чуттєвого до понятійно-абстрактного. Мовленнєве виховання забезпечує духовно-емоційний розвиток дитини через органічний зв'язок із національним вихованням. Мовленнєва діяльність дітей дошкільного віку складається із різних видів говоріння та слухання, під час якої формуються мовленнєві вміння і навички. Вивчення української мови в дошкільних навчальних закладах національних спільнот передбачає залучення дітей інших національностей, які є громадянами України, до оволодіння українською мовою як державною на рівні вільного спілкування з іншими дітьми і дорослими, виховання інтересу та позитивного ставлення до української мови.

Кожен освітній напрям Базового компонента дошкільної освіти завершується узагальненим визначенням результату освітньої роботи — сформованістю певного виду компетенцій.

Форми організації освітньо-виховного процесу

Набуття різних видів компетенцій дитиною дошкільного віку відбувається в різних видах діяльності (ігровій — провідній для дітей дошкільного віку; руховій; природничій; предметній; образотворчій, музичній, театральній, літературній; сенсорно-пізнавальній і математичній; мовленнєвій; соціокультурній та інших) і вимагає практичного засвоєння дитиною системи

елементарних (доступних) знань про себе та довкілля, моральних цінностей, уміння доречно застосовувати набуту інформацію. У освітньо-виховному процесі використовуються такі форми організації освітнього процесу: колективна, індивідуально - групова, також індивідуальні форми організації діяльності дітей: інтегровані, комплексні, індивідуальні, індивідуально-групові, групові заняття, а також міні-заняття упродовж дня, заняття за інтересами.

Очікувані результати навчання(компетентностей) вихованців дошкільного відділення.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Базовому компоненті дошкільної освіти, визначено завдання, які має реалізувати вихователь у рамках кожної освітньої лінії. Освітня програма дошкільного відділення передбачає досягнення дітьми дошкільного віку результатів навчання (компетентностей), визначених Базовим компонентом.

Кожна освітня лінія Базового компонента дошкільної освіти завершується узагальненим визначенням результату освітньої роботи — сформованістю певного виду компетенцій.

Результати навчання повинні робити внесок для формування у дошкільнят таких ключових компетентностей:

1. Особистісно-оцінна компетенція. Обізнаність дитини з образом самої себе, своїм «Я», її місцем у системі людської життєдіяльності (у сім'ї, групі однолітків, соціально-комунікативному просторі, в різних видах діяльності). Здатність до самооцінки, довільної регуляції власної поведінки в різних життєвих ситуаціях, позитивного ставлення до власного внутрішнього світу (мотиви, ціннісні орієнтації, бажання і мрії, почуття тощо), оптимістичного світовідчуття щодо свого сьогодення і майбутнього ;

2. Родинно-побутова компетенція. Обізнаність із нормами та правилами сімейного (родинного) співжиття; здатність їх дотримуватися; уміння підтримувати доброзичливі, дружні, довірливі стосунки в родинному колі, виявляти турботу і любов до рідних та близьких членів родини

3. Художньо-продуктивна компетенція. Сприймає мистецький твір з позиції краси, вирізняє його як естетичний. Виявляє себе емоційно сприйнятливим та естетично чуйним цінителем, слухачем, глядачем, виконавцем; емоційно-ціннісно ставиться до проявів естетичного в житті. Реалізує здатність насолоджуватись мистецтвом, пізнавати образну специфічність мистецтва і дотичну інформацію. Переймає духовний потенціал мистецького твору у власний досвід, виховує в собі риси улюблених персонажів. Володіє комунікативними навичками спілкування з приводу змісту і краси твору, його засобів. Із задоволенням наслідує мистецькі зразки — образотворчі, музичні, танцювальні, театральні, літературні. Охоче інтегрує в творчих завданнях власні інтереси, уподобання, цінності, набутий мистецький досвід діяльності сприйняття і відтворення прекрасного (уміння, навички). Випромінює благополуччя під час мистецької творчої діяльності; має навички рефлексії стосовно власного мистецького досвіду; виявляє художню активність як складову особистісної культури

4. Ігрова компетенція. Обізнаність із різними видами іграшок; здатність їх використовувати в самостійних іграх; організовувати різні види ігор (рухливі, народні, ігри з правилами, сюжетно-рольові тощо) відповідно до їх структури (уявлювана ігрова ситуація, ігрова роль, ігрові правила); реалізовувати власні ігрові задуми; дотримуватись ігрового партнерства та рольових способів поведінки, норм та етикету спілкування у процесі гри

5. Сенсорно-пізнавальна компетенція. Виявляє пізнавальну активність, спостережливість, винахідливість у довір'ї; вирізняється позитивною пізнавальною мотивацією; моделює, експериментує у довір'ї за допомогою вихователя і самостійно, використовуючи умовно-символічні зображення, схеми. Орієнтується в сенсорних еталонах (колір, форма, величина), їх видах, ознаках, властивостях; у часі і просторі; оволодіває прийомами узагальнення, класифікації, порівняння і зіставлення

6. Математична компетенція. Виявляє інтерес до математичних понять, усвідомлює і запам'ятовує їх; розуміє відношення між числами і цифрами, склад числа з одиниць і двох менших (у межах 10); обізнана зі структурою арифметичної задачі; вміє розв'язувати задачі та приклади на додавання і віднімання в межах 10

7. Фонетична компетенція. Оволодіває чіткою вимовою всіх звуків рідної мови і звукосполучень відповідно до орфоепічних норм; має розвинений фонематичний слух, що дозволяє диференціювати фонемі; оволодіває мовними і немовними засобами виразності та прийомами звукового аналізу слів; усвідомлює звуковий склад рідної мови

8. Лексична компетенція. Оперує узагальненими словами різного порядку, стійкими загальноживаними словосполученнями; мовлення дітей набуває образності; за кількісною та якісною характеристикою словник дитини сягає такого рівня, що вона може легко спілкуватися з дорослими і дітьми, підтримувати розмову на будь-яку тему в межах свого розуміння

9. Граматична компетенція. Вживає (неусвідомлено) граматичні форми рідної мови згідно із законами і нормами граматики (рід, число, відмінок, дієвідміна, клична форма тощо), має розвинене чуття граматичної форми; наявні корекційні навички щодо правильності вживання граматичних форм та порядку слів у реченні

10. Діалогічна компетенція

Ініціює і підтримує розпочату розмову в різних ситуаціях спілкування, відповідає на запитання співрозмовника і звертається із запитаннями, орієнтується в ситуації спілкування, вживає відповідні мовні і немовні засоби для вирішення комунікативних завдань; дотримується правил мовленнєвої поведінки та мовленнєвого етикету і коректно виявляє власне емоційне ставлення до предмета розмови і співрозмовника та коригує його залежно від ситуації спілкування

11. Монологічна компетенція. Володіє навичками розгорнутого, послідовного, логічного, зв'язного мовлення; складає різного типу розповіді, імпровізує, розмірковує про предмети, явища, події, друзів; доходить елементарних узагальнень, висновків; висловлює зв'язні самостійні оцінки

судження стосовно різних явищ, подій, поведінки людей, героїв художніх творів; виявляє словесну творчість у різних видах мовленнєвої діяльності

12. Мовленнєва компетенція. Інтегроване вміння адекватно й доречно спілкуватись рідною мовою в різних життєвих ситуаціях (висловлювати свої думки, наміри, бажання, прохання), розповідати, пояснювати, розмірковувати, оцінювати, використовувати як мовні, так і позамовні (міміка, жести, рухи) та інтонаційні засоби виразності, форми ввічливості (мовленнєвий етикет); спостерігати за своїм мовленням та мовленням інших, виправляти помилки, дотримуючись загальної культури мовлення, прагне творчо самореалізуватися.

Мовленнєва компетенція передбачає сформованість фонетичної, лексичної, граматичної, діалогічної та монологічної компетенцій

13. Комунікативна компетенція. Комплексне застосування мовних і немовних засобів з метою комунікації, спілкування в конкретних соціально-побутових ситуаціях, вміння орієнтуватися в ситуації спілкування, ініціативність спілкування, стриманість у спілкуванні; культура мовленнєвої комунікації.

Комунікативна компетенція передбачає сформованість усіх видів мовленнєвої компетенції

СХВАЛЕНО

педагогічною радою Комунального
закладу «Лисогірська спеціальна школа»
Первомайського району
Миколаївської обласної ради

Протокол № 1 від 31.08.2022р.

Голова педагогічної ради
_____ Валерій ІВАШКО

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом директора Комунального закладу
«Лисогірська спеціальна школа»
Первомайського району
Миколаївської обласної ради

Наказ № _____ від _____

В.о.директора школи
_____ Валерій ІВАШКО

М.П.

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

дошкільного відділення

Комунального закладу «Лисогірська спеціальна школа»

Первомайського району Миколаївської обласної ради

на 2022–2023 навчальний рік

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
ДО РОБОЧОГО НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ
ДОШКІЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
«ЛИСОГІРСЬКА СПЕЦІАЛЬНА ШКОЛА»
ПЕРВОМАЙСЬКОГО РАЙОНУ МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
НА 2022-2023 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

I. Загальні засади

Дошкільне відділення є структурним підрозділом КЗ «Лисогірська спеціальна школа» та складається з середньої (5-й рік життя) та старшої (6-й рік життя) груп, та гармонійно поєднує дошкільну та шкільну ланку в освітньому просторі дітей з особливими потребами. Освітньо-виховний процес в дошкільному відділенні ґрунтується на основних положеннях Міжнародної конвенції ООН про права дитини, Законах України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», «Про охорону дитинства», інших нормативних актах стосовно дитинства, за основу освітнього процесу взято Державний стандарт дошкільної освіти (нова редакція), Базовий компонент дошкільної освіти України.

Базовий компонент дошкільної освіти передбачає інваріантну частину та варіативну складові, з яких в нашому закладі використовується лише інваріантна, яка доповнюється програмою корекційного спрямування, використання якої зумовлене специфікою закладу.

Інваріантну частину змісту дошкільної освіти систематизовано за освітніми напрямками «Особистість дитини», «Дитина в соціумі», «Дитина в природному довкіллі», «Дитина у світі мистецтва», «Гра дитини», «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі», «Мовлення дитини», що забезпечує неперервність змісту освітніх напрямів дошкільної та початкової ланок.

Інваріантна частина навчального плану в дошкільному відділенні обов'язково включає години корекційно-розвиткових занять, спрямованих на вирішення завдань, зумовлених особливостями психофізичного розвитку учнів та які забезпечують виконання основних корекційних завдань:

- розвиток мовлення, пізнавальної діяльності, психофізичний, соціально-комунікативний розвиток дітей з особливими потребами;
- розвиток навичок саморегуляції та саморозвитку дітей шляхом взаємодії з навколишнім середовищем з урахуванням наявних знань, умінь і навичок комунікативної діяльності і творчості;
- формування компенсаційних способів діяльності як важливої умови підготовки дітей з особливими освітніми потребами до навчання у закладі освіти;

- створення умов для соціальної реабілітації та інтеграції дітей з особливими освітніми потребами, розвиток їх самостійності та життєво важливих компетенцій.

З метою реалізації спеціальних освітніх, корекційно-розвивальних, реабілітаційно-оздоровчих впливів на вихованців у дошкільному відділенні спеціальної школи для дітей з важкими порушеннями мовлення, дітей з РАС використовується програма, яка базується на принципах:

- індивідуалізації та диференціації;
- єдності сенсорного (безпосередній чуттєвий досвід дитини як основа розвитку), мовленнєвого (формування різних видів мовленнєвої компетенції), лінгвістичного (засвоєння мовних засобів), комунікативного (включення дітей у різні форми спілкування) розвитку;
- підтримки самостійної активності дитини;
- міждисциплінарного підходу (освіта дитини з психофізіологічними порушенням вимагає комплексного, міждисциплінарного підходу до визначення впровадження методів і засобів її виховання, навчання і розвитку);
- активного включення в освітній процес всіх його учасників: дітей, батьків і фахівців;
- партнерської взаємодії з родиною, яка виховує дитину з особливими освітніми потребами (організація такої взаємодії передбачає зустрічі з батьками, бесіди, консультації, інформаційну підтримку, складання індивідуальної програми розвитку з урахуванням запитів сім'ї, залучення батьків до корекційно - розвиткової роботи, організацію зустрічей з фахівцями тощо).

Зміст корекційно-розвиткової роботи визначається з урахуванням особливостей розвитку дітей з особливими освітніми потребами, мети, завдань та напрямів такої роботи.

Протягом дня рівномірно розподіляються всі види активності за основними лініями розвитку залежно від бажань та інтересу дітей.

Тривалість фронтальних занять становить:

- у середній групі – 20 хвилин;
- у старшій групі – 25 хвилин.

Тривалість перерв між заняттями – не менше 10 хвилин.

Організація навчально-виховного процесу в для дітей з порушенням мовлення має свою специфіку. Логопедом та вихователями проводяться заняття з формування мовленнєвої діяльності, які мають єдину корекційно-розвивальну спрямованість.

Логопед проводить:

- фронтальні заняття – з усіма дошкільниками групи упродовж 25 хв.;
- підгрупові заняття – з 4-6 особами (залежно від логопедичного висновку та наповнюваності групи) упродовж 25 хв.;
- індивідуальні заняття – з однією дитиною упродовж 10-15 хв.

Розподіл занять на тиждень в організованих видах діяльності укладається за змістовними освітніми лініями відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України 20.04.2015 №446 «Про затвердження гранично допустимого

навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності». Кількість занять інваріантної складової повністю відповідає вимогам наказу. Розподіл фронтальних, індивідуально-групових занять на тиждень проводиться згідно обсягу навантаження на одну дитину.

Безперервна освітня діяльність в групах планується як в першій так і в другій половині дня відповідно до розкладу занять на тиждень. Весь освітній процес організується диференційовано з урахуванням віку і індивідуальних особливостей дітей. Максимально допустима кількість занять у першій половині дня в середній групі не перевищує двох, у старшій - трьох організованих навчальних занять. У середині та наприкінці занять, що потребують високого інтелектуального напруження чи статичної пози дітей, необхідно проводити фізкультурні хвилини. Заняття, які потребують підвищеної пізнавальної активності, необхідно проводити переважно в першу половину дня та у дні з високою працездатністю (вівторок, середа). Рекомендується поєднувати та чергувати їх із заняттями з музичного виховання та фізкультури. В другій половині дня плануються заняття з художньо-продуктивної діяльності.

Тип заняття обирає вихователь відповідно до теми та мети. Рівномірно розподіляються види активності за основними видами діяльності протягом дня в залежності від бажань та інтересу дітей. Крім спеціально організованої навчально-виховної зайнятості передбачається самостійна діяльність дітей: ігри (дидактичні, сюжетно-рольові, рухливі, театралізовані, ігри з піском та водою та ін.); спостереження; пошуково-дослідницька діяльність; самостійна художня діяльність тощо. Згідно з планом вихователя здійснюється індивідуальна робота з дітьми. Не дозволено вимагати від дітей виконання домашніх завдань. Після денного сну діти можуть відвідувати гуртки. Тривалість проведення гурткової роботи - 15-25 хвилин залежно від віку дітей. Недопустимо проводити заняття в гуртках за рахунок часу, відведеного на прогулянку та денний сон.

Фізичне виховання дітей у дошкільному відділенні передбачає проведення: ранкової гімнастики, гімнастики пробудження, занять фізичною культурою, рухливих ігор та ігор спортивного характеру, загартування, фізкультурних хвилин під час занять, фізкультурних пауз між заняттями, фізкультурних комплексів під час денної прогулянки (пішохідний перехід), оздоровчих заходів з використанням арт-терапевтичних технологій. Визначаючи обсяг рухової активності дітей, необхідно враховувати стан їхнього здоров'я та психофізіологічні особливості.

Тривалість фізкультурних занять для дітей у віці:

від 4 до 5 років – 20-25 хвилин;

від 5 до 6 (7) років – 25-30 хвилин.

Фізкультурні заняття для дітей дошкільного віку проводять не менше трьох разів на тиждень. Форма та місце проведення занять визначаються педагогом залежно від поставленої мети, сезону, погодних умов та інших факторів. У дні, коли немає занять з фізкультури, проводять фізкультурні комплекси під час денної прогулянки.

Гранична наповнюваність груп встановлюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2001 р. № 128, «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року.

Наповнюваність груп складає:
середня група – 12 чол; старша група – 18 чол.

IV. Структура 2022-2023 навчального року

Навчальний рік у дошкільному відділенні КЗ «Лисогірська спеціальна школа» починається 5 вересня 2022 року і закінчується 31 травня 2023 року. З 01 червня по 31 серпня 2023 року триває літній оздоровчий період.

- I півріччя – з 1 вересня 2022р. по 23 грудня 2022р
- II півріччя – з 09 січня 2023р. по 31 травня 2023р.

Упродовж навчального року будуть проводитись канікули, під час яких заняття з вихованцями не проводяться. У період канікул з дітьми проводиться фізкультурно-оздоровча і художньо-естетична робота

- осінні з 24 жовтня 2022 р. по 30 жовтня 2022р.;
- зимові з 24 грудня 2022 р. по 08 січня 2023р.;
- весняні з 20 березня 2023р. по 26 березня 2023р.

Діагностичний період: (моніторингові дослідження)

01.09.2022 – 16.09.2022;

22.05.2023 – 31.05.2023

Дошкільне відділення працює в умовах 5-ти денного робочого тижня, 10-ти годинного робочого дня відповідно до режиму роботи закладу.

Розподіл занять на тиждень на дитину у середній та старшій дошкільних групах

Орієнтовні види діяльності за освітніми лініями	Орієнтовна кількість занять на тиждень за віковими групами	
	середня (від 4 до 5 років)	старша (від 5 до 6 (7) років)
Ознайомлення із соціумом	1	2
Ознайомлення з природним довкіллям	1	2
Художньо-продуктивна діяльність (музична, образотворча, театральна тощо)	5	5
Сенсорний розвиток	-	-
Логіко-математичний розвиток	1	2
Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування*	4	5
Здоров'я та фізичний розвиток**	3	3
Загальна кількість занять на тиждень	15	19
Навчальне навантаження на тиждень на дитину (в астрономічних годинах)	4,0	6,7
Максимальна кількість занять на тиждень	16	20
Максимально допустиме навчальне навантаження на тиждень на дитину (в астрономічних годинах)***	5,3	8,3

* Заняття з розвитку мовлення і культури мовленнєвого спілкування проводяться фронтально логопедом чи вихователем: в середній групі 4 заняття проводяться логопедом, в старшій груп - 4 заняття проводяться логопедом, 1 – вихователем. Підгрупові та індивідуальні корекційно-розвиткові заняття проводяться за індивідуальним логопеда і реалізуються не лише на спеціально організованих заняттях, а й інтегруються в інші види діяльності дітей протягом дня. З метою зменшення навантаження на дитину вихователь може планувати проведення інтегрованих занять.

*Години, передбачені для фізкультурних занять, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження на дітей.

**Максимально допустиме навчальне навантаження визначають шляхом множення загальної кількості занять на тиждень, відведених на вивчення освітніх ліній у віковій групі, на тривалість заняття залежно від віку вихованців.

**Перелік програм
для вивчення інваріантної складової робочого навчального плану
дошкільного відділення КЗ «Лисогірська спеціальна школа»
у 202-2023 навчальному році**

№ з/п	Група	Назва програми	Автор	Коли і ким надано гриф/схвалення
<i>Дошкільна освіта</i>				
	Середня, старша	Базовий компонент дошкільної освіти	наук.керівник Піроженко Т.О.	Наказ МОН України від 12.01.2021 №33
	Середня	Дитина. Освітня програма для дітей від 2 до 7 років.	Науковий керівник Огнев`юк В. О.	Лист ІМЗО від 14.07.2020 № 22.1/12-Г-572 Лист МОН від 23.07.2020 № 1/11-4960
	Старша	Дитина. Освітня програма для дітей від 2 до 7 років.	Науковий керівник Огнев`юк В. О.	Лист ІМЗО від 14.07.2020 № 22.1/12-Г-572 Лист МОН від 23.07.2020 № 1/11-4960

**Перелік програм
з корекційно-розвиткової роботи
робочого навчального плану дошкільного відділення
КЗ «Лисогірська спеціальна школа»
у 2022-2023 навчальному році**

№ з/п	Група	Назва програми	Автор	Коли і ким надано гриф/схвалення
<i>Дошкільна освіта</i>				
	Середня Старша	Корекційна робота з розвитку мовлення дітей середнього дошкільного віку із загальними недорозвитком мовлення	Авт. Трофименко Л.І.	Наказ МОН України від 29.04.2016 №476
	Старша	Крок за кроком Програма з корекційно-розвиткової роботи для дітей старшого дошкільного віку з тяжкими порушеннями мовлення (заїкання) комплексний педагогічний підхід	Авт. Ткаченко Л.І., Деуля І.В., Шаповалова І.А.	Лист МОНУ від 19.11.2020р. №1/9-635

	Середня Старша	Корекційно-розвиткова робота з дітьми із загальним та фонетичним недорозвиненням мовлення молодшого та старшого дошкільного віку. Програма	Кравцова І.В., Стахова Л.Л.	Лист ІМЗО від 15.07.2019 №22.1/12-Г- 577
	Середня Старша	Комплексна програма розвитку дітей дошкільного віку з аутизмом «Розквіт»	Наук. кер та заг. ред. Т. В. Скрипник. Авт. Тарасун В. В., Куценко Т. О та ін	Гриф Міністерства освіти і науки. від 04.04.2013 № 1/11- 6544.